

Wat is de link tussen LOB en digitaal burgerschap?

Hoewel de banen voor het oprapen liggen, blijft (digitaal) netwerken belangrijk. Dat zeggen MARGRIET OVERMEIJER, projectleider bij het [Expertisepunt LOB](#) en haar collega ELLEN HEIJNE, projectadviseur mbo. We vroegen waarom dat zo is, wat digitaal netwerken precies inhoudt en hoe dit kan helpen tegen kansenongelijkheid.

Margriet Overmeijer

“Netwerken is meer dan een baan zoeken. Het gaat ook om jezelf profileren en jezelf ontwikkelen via je netwerk”, zegt Margriet. “Waar ben ik goed in? Wat wil ik? Via je netwerk kun je over dit soort vragen sparren met bekenden.” “Ja precies, zo krijg je een beter beeld van je drijfveren en kwaliteiten. En digitale middelen maken de lijntjes om te netwerken veel korter”, vult Ellen aan.

Ellen Heijne

Bewustwording

Er zijn vijf loopbaancompetenties: kwaliteiten-reflectie, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaansturing en netwerken. Het is voor het mbo wettelijk verplicht om aandacht te besteden aan deze competenties. Ellen vertelt dat in de [LOB-opdrachten-bank](#) op de site van het Expertisepunt LOB al behoorlijk veel opdrachten staan rondom netwerken. “Deze opdrachten zijn gratis te downloaden en te gebruiken door docenten. Maar het onderdeel ‘digitaal netwerken’, komt in de opdrachten nog niet echt aan bod. En ook in de praktijkvoorbeelden op onze site komt het nauwelijks terug. Het zou dus mooi zijn als hier meer aandacht voor komt”. Margriet: “Ja, want digitaal netwerken biedt heel mooie kansen. Voor studenten, docenten én bedrijven.”

Ontdekken

Van een stage vinden via social media tot het ontdekken van een beroep met behulp van digitale

‘Netwerken is meer dan een baan zoeken. Het gaat ook om jezelf profileren en jezelf ontwikkelen via je netwerk’

middelen. Digitaal netwerken is heel breed. “Een van de loopbaancompetenties is werkexploratie. Dit houdt in dat studenten zich een beeld vormen van mogelijke toekomstige beroepen en ontdekken welk beroep goed bij ze past. Daarvoor kunnen digitale hulpmiddelen handig zijn. Denk aan de inzet van VR-brillen, zodat studenten een goed beeld krijgen van wat een bepaalde baan inhoudt”, legt Margriet uit. Ellen: “En digitaal netwerken helpt ook bij het ontwikkelen van de andere loopbaancompetenties. Je kunt bijvoorbeeld via Instagram ontdekken wat je leuk vindt, waar je kwaliteiten liggen en wat je belangrijk vindt in je toekomstige baan.”

Kansengelijkheid

Volgens Margriet en Ellen kan digitaal netwerken ook bijdragen aan kansengelijkheid. “Zo had een student met een niet-westerse achternaam veel moeite om een stageadres te vinden. Heel schrijnend natuurlijk, maar hij liet het er niet bij zitten en besloot een leuk filmpje te maken over zichzelf, waarin hij vertelde wat hij kon en wat hij wilde. Daardoor lukte het hem wél om een stageadres te vinden. Zo’n filmpje zorgt er dus voor dat mensen verder kijken dan een achternaam”, vertelt Ellen. Margriet: “Een ander voorbeeld is dat studenten met een niet-westerse achtergrond vaak opgroeien in een netwerk van familie en vrienden met dezelfde achtergrond. Terwijl het voor hun toekomst belangrijk is om ook andere netwerken aan te boren. Dat vergroot hun kansen. Digitalisering maakt dat makkelijker.”

Digitaal burgerschap

Ellen legt uit wat de link is tussen LOB en digitaal burgerschap. “Studenten zijn zich nog niet altijd bewust van de effecten van wat ze op social media

‘Het is belangrijk dat studenten leren wat de risico’s zijn van sociale media, zeker met het oog op een stage of een baan’

posten. Zo schreef een student een keer iets negatiefs over haar stage op Facebook. Het stagebedrijf las dat en besloot dat ze niet meer terug hoefde te komen. Het is dus belangrijk dat studenten leren wat de risico’s zijn van sociale media, zeker met het oog op een stage of een baan. Margriet heeft nog een mooi voorbeeld: “In de [Netwerkplaats](#)

werken studenten, bedrijven en ondernemers uit de Achterhoek samen aan innovatieve start-ups. Daarbij speelt het internet, en dus ook digitaal burgerschap, een belangrijke rol. Student Thierry Crolla ontwikkelde via de Netwerkplaats bijvoorbeeld een eigen bedrijf: [Bombo Bikes](#). Bombo Bikes zijn hippe elektrische fietsen met de looks van Italiaanse scooters. Het bedrijf maakt veel gebruik van sociale media en crowdfunding. Via de Netwerkplaats ontwikkelen studenten dus niet alleen hun LOB-competenties, maar ook hun digitale vaardigheden.”

Van elkaar leren

“Veel studenten hebben een enorm netwerk op Instagram, maar zijn zich er niet van bewust dat je dat netwerk ook kunt gebruiken voor LOB-activiteiten.

Uit de praktijk

Op het [GRAFISCH LYCEUM](#) in Rotterdam werken ze met een digitaal profieldocument dat studenten zelf aanmaken in Adobe Express. “Onze studenten vonden het verschrikkelijk om allerlei reflectie- en ontwikkelingsverslagen te moeten schrijven. En aangezien we een visuele school zijn, hebben we het LOB-programma in een nieuw jasje gestoken. Zo zijn we gestart met Mijn Profiel. De basis daarvan is een digitaal profieldocument, waarin studenten hun ontwikkeling, kwaliteiten en skills kunnen laten zien via filmpjes, vlogs en illustraties”, vertelt SHARONNE DE WEGER, medewerker Onderwijsontwikkeling & Kwaliteit bij het Grafisch Lyceum. “Voor docenten is het een handig hulpmiddel bij de profielgesprekken. En het is mooi dat zo’n profiel na de schooltijd blijft bestaan, zodat studenten het ook kunnen gebruiken voor sollicitaties. Maar het allerbelangrijkste is dat onze studenten heel positief zijn over Mijn Profiel. Ze vinden het leuk om zich op een creatieve manier te kunnen profileren. Missie geslaagd dus.”

Over Expertisepunt LOB

Het Expertisepunt LOB is een initiatief van de VO-raad, de MBO Raad en de Vereniging Hogescholen en wordt gesubsidieerd door het ministerie van OCW. Het Expertisepunt LOB ondersteunt vo-, mbo- en hbo-scholen bij het verbeteren van de loopbaanoriëntatie, -ontwikkeling en -begeleiding van leerlingen en studenten. Op de [website](#) is allerlei nuttige informatie over LOB te vinden, zoals onderzoeken, webinars, handreikingen, mooie praktijkvoorbeelden van scholen en gratis te gebruiken LOB-opdrachten.

Meer informatie vind je op de website: expertisepuntlob.nl/tools

En docenten kunnen op hun beurt weer van studenten leren hoe allerlei apps werken, want dat weten studenten vaak beter dan docenten”, zegt Ellen. Margriet gaat verder: “Het verschilt per opleiding hoeveel kennis docenten hebben van digitaal netwerken en hoeveel aandacht ze eraan besteden. Mijn ervaring is dat dat bij creatieve of commerciële opleidingen meer gebeurt dan bij bijvoorbeeld zorg- en welzijnsopleidingen. Dus docenten kunnen zeker ook van elkaar leren. Het zou mooi zijn als dat meer gebeurt. En als er mbo-breed meer aandacht komt voor digitaal netwerken. Wij gaan dit thema bij het Expertisepunt LOB in ieder geval verder verkennen.”